

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Дирекция “Данъчна политика”

Изх. № 26-00-106

София, 02.03.2017 г.

ЗСч – чл. 6, ал. 3;
ТЗ – чл. 17а;
ТЗ – чл. 19;
ЗЗД

Относно: прилагане на счетоводното законодателство – отчитане на парични средства отпуснати от чуждестранно юридическо лице на клона си в България

Фактическа обстановка:

Клон на чуждестранно юридическо лице (КЧТ) е регистриран в България и извършва строителна дейност на територията на страната, вкл. услуги, свързани със строителство. Предприятието съставя годишните си финансови отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО).

През периода 2011-2016 г., клонът е получил парични средства от чуждестранния търговец във връзка с дейността си в България за покриване на текущи задължения. Средствата са отпуснати въз основа на вътрешни протоколи, в които не е уговорен срок за връщането им и няма уговорена лихва. Дейността на чуждестранното юридическо лице в Австрия е свързана със строителство и не е свързана с отпускане и предоставяне на парични средства. До края на 2016 г. клонът не е върнал на чуждестранния търговец средствата, отпуснати през периода от 2011 г. до 2016 г.

В запитването са поставени следните въпроси:

1. Има ли погасителна давност за тези вземанията съгласно Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) и в тази връзка има ли основание за признаване на счетоводен приход от отписване на задълженията към чуждестранното лице на клона, при положение че чуждестранният търговец и клонът са едно също лице от правна гледна точка? Ако следва да се признае счетоводен приход, в кой момент трябва да се начисли?

2. В случай че клонът бъде прекратен в Търговския регистър (ТР) поради преустановяване на дейността на чуждестранното лице в България и част от отпуснатите средства на клона не са върнати към датата на прекратяване на съществуването на клона в България, следва ли тези средства да се признаят на приход при прекратяване на клона в ТР, при положение че чуждестранното лице ще продължи дейността си в Австрия?

3. При прекратяването на клона, как следва да бъдат представени отпуснатите парични средства от гледна точка на МСФО в индивидуалния отчет за финансовото състояние на клона? При прекратяване на клона следва ли да се прилага счетоводен стандарт (СС) № 13 – Отчитане при ликвидация и несъстоятелност, при положение че от правна гледна точка клонът не се прекратява чрез ликвидация?

Становище на дирекция „Данъчна политика“:

Счетоводното отчитане на предприятията в България се осъществява в съответствие със Закона за счетоводство (ЗСч) и приложимите счетоводни стандарти.

Клоновете са правно уредени в глава пета на Търговския закон (ТЗ), като клоновете на чуждестранно лице са регламентирани в чл. 17а.

Клонът на чуждестранно лице не представлява самостоятелно юридическо лице по смисъла на българското законодателство, но има свое седалище и адрес на управление, управители, обособено имущество и подлежи на вписване в ТР към Агенцията по вписвания. При регистрацията на клона на чуждестранното лице за него важи българската правна уредба, съгласно разпоредбата на чл. 56, ал. 4 от Кодекса на международното частно право.

Клоновете на чуждестранни лица водят търговски книги като самостоятелен търговец и съставят баланс (чл. 19 от ТЗ).

Клонът следва да спазва разпоредбите на българското законодателство при документирането на движението на парични средства, отчитането на приходи и разходи, активи и пасиви между чуждестранното юридическо лице и клонът му като място на стопанска дейност в България. Предвид на това, че главното управление на търговеца и неговият клон не са отделни правни субекти, наименованието и видът на издаваните между тях документи не са законово регламентирани и те могат да имат различни форми (протокол, справка, вътрешен отчет и др.), като задължително условие е да отразяват вярно стопанската операция и да отговарят на изискванията на чл. 6, ал. 3 от ЗСч.

Предоставянето на парични средства от чуждестранното лице на клона не следва да се третира като заем, защото това е един и същ правен субект и се отразява само вътрешен паричен поток, независимо че чисто формално клонът се разпорежда с тях при осъществяването на стопанската си дейност. Средствата, които чуждестранното лице прехвърля на клона са средства на фактическия собственик – юридическото лице в Австрия и при тяхното движение между чуждестранното лице и клона, не следва да се отчитат приходи или разходи.

Давностните срокове, регламентирани в глава V „Погасяване на задълженията“, раздел 2 „Погасителна давност“ от Закона за задълженията и договорите, се отнасят за уреждане на взаимоотношенията или претенциите между две или повече страни (длъжник и кредитор). Тъй като чуждестранното лице и неговият клон не са различни правни субекти, то тези давностни срокове са неприложими.

Органите на централното управление на чуждестранното лице, които имат представителна власт, взимат решение за закриване на клона и преустановяват дейността му без производство по ликвидация. Зачиването се извършва само със заявление до Търговския регистър, след което клона се закрива.